

ŠOKUJÚCI SKUTOČNÝ PRÍBEH ŽENY, KTORÚ VIAC AKO
DVADSAŤ ROKOV DRŽALA V ZAJATÍ SEKTA.

EWAN MORRISON

NINA

„STAL SA ZO MŇA NIKTO.

O MOJEJ EXISTENCII NIKTO NIČ NETUŠIL...

AŽ KÝM SA MI NEPODARILO UTIEČŤ.“

EWAN MORRISON

NINA

**„STAL SA ZO MŇA NIKTO.
O MOJEJ EXISTENCII NIKTO NIČ NETUŠIL...
AŽ KÝM SA MI NEPODARILO UTIEČŤ.“**

Upozornenie pre čitateľov a užívateľov tejto knihy

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej či elektronickej knihy nesmie byť reprodukováaná a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa. Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané.

EWAN MORRISON

NINA X

Vydala Grada Slovakia, s.r.o., pod značkou Cosmopolis
Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1
www.grada.sk
Tel.: +421 2 556 451 89
ako svoju 34. publikáciu

Z anglického originálu *Nina X* vydaného vydavateľstvom Little, Brown Book Group v roku 2019 preložil do slovenčiny Michal Zidor.
Jazyková redakcia Alexandra Janogová
Návrh a spracovanie obálky Zuzana Ondrovičová
Grafická úprava a sadzba Zuzana Ondrovičová
Zodpovedná redaktorka Alexandra Janogová

Vydanie 1., 2020
Počet strán 320
Tlač TNM Print, s. r. o.

Copyright © Ewan Morrison, 2019
Cover Illustration © Trevillion.com
First published in Great Britain in 2019 by Fleet,
an imprint of Little, Brown Book Group.

Slovak edition © Grada Slovakia, s.r.o., 2020
Translation © Michal Zidor, 2020

ISBN 978-80-8090-063-2 (ePub)
ISBN 978-80-8090-062-5 (pdf)
ISBN 978-80-8090-061-8 (print)

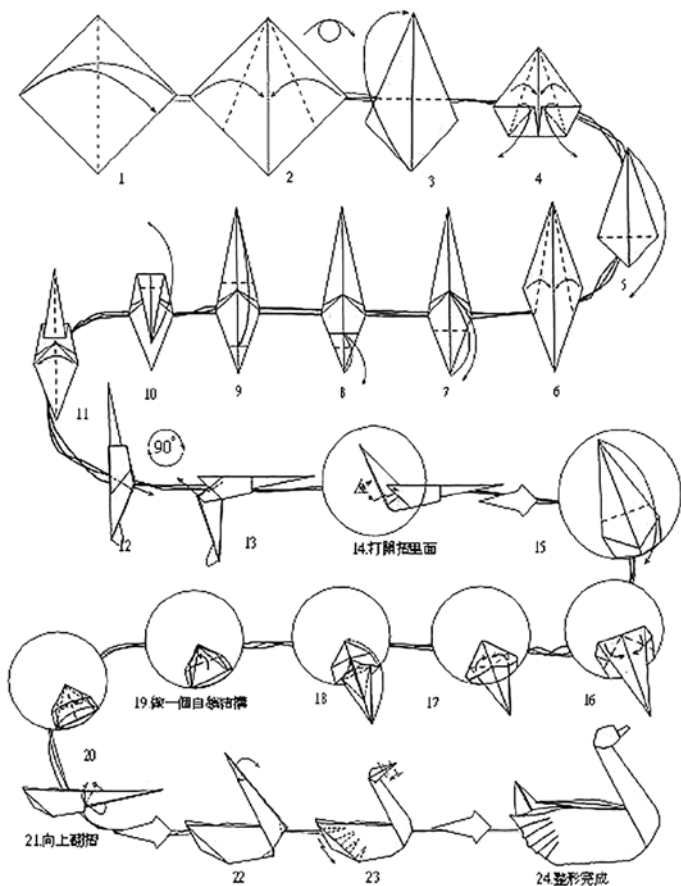
„Na čistý, nepoškvrnený hárok papiera
môžeme napísať najnovšie a najkrajšie znaky,
namaľovať tie najčerstvejšie a najkrajšie obrázky.“

Mao Ce-tung, 1958

天 鵝

原作：沼形良

制圖：沼形良

Zápisník č. 242

2018

Nina má zoznam vecí, ktoré chce vyskúšať. Je z toho taká vzrušená, že si musí ľahnúť. Lenže musela by tak urobiť na štrku alebo na ceste, keďže prvý domov jej nepatrí. Je ním Dom milosrdenstva. Nina je veľmi vďačná za to, že sú tam dvere a že má právo vyjsť nimi von bez dovoľenia. Je toľko vecí, ktoré musí čím skôr urobiť...

Ochutnať všetky druhy čokolády.

Letieť lietadlom.

Zistiť niečo o relaxovaní.

Ísť do supermarketu.

Získať všetky farby rúžu.

Zistiť niečo o peniazoch.

Vydať sa.

Naučiť sa tancovať s inými ľuďmi.

V Dome milosrdenstva to páchne lepidlom, starými ponožkami a čerstvým náterom. Najlepší je hnedý koberec – Nina na

tom luxuse rada leží. Na okne vidieť odslačky prstov po posledných utečencoch. Nina si myslí, že to bola mama s deťmi, lebo našla rozdrvenú pastelku a odrobinky niečoho sladkého. Nina má pre seba celé tri izby, a dokonca aj jednu so stolíkom na televízor. Lenže Nina na niečo také ešte nie je pripravená, takže stôl presunula k oknu, cez ktoré sleduje ľudí. Sú ich tisíce. Nina je šťastná, že má zase okno.

Stretnúť slávneho človeka, ktorý ešte žije.

Mať románik.

Jeť jedlo z mnohých krajín, ale nie čínske.

Stať sa lekárkou.

Dosiahnuť, aby všetky slová znamenali presný opak.

Každý deň myslieť na to, že všetko je dobré a čokoľvek predtým boli obyčajné klamstvá.

Nina sedí a hľadá von, ale má to dovolené iba cez žalúzie. Ninu nesmie nikto vidieť, pretože fotograf by Nine mohol ukradnúť tvár.

Naučiť sa usmievať bez toho, aby ľudí vystrašila.

Nájsť si najlepšiu priateľku.

Prestať robiť labute.

Zapamätať si dvadsaťtri spôsobov, ako ho uchvátiť.

Krmiť rozmanité vtáky a naučiť sa ich mená.

K niektorým veciam, ktoré Nina nezažila, sa nemôže vrátiť, napríklad k hre s deťmi, lebo tieto deti vôbec nepozná. Nina to nesmie zase skúšať pri Dome milosrdenstva, lebo budú plakať

a Nina mala šťastie, že ich rodičia nezavolali Svine. Teraz sa už nesmú nazývať Svine. Sú opakom sviň. Milosrdná Sonia ich volá Policajti.

Milosrdná Sonia je z Útočiska, organizácie uvedenej v telefóne, kde každý deň zachraňujú ženy. Má jemnú tvár s namaľovanými perami, kučeravé hnedé vlasy a obrovské tmavé oči. Nie je otrokyňa, ale vonia po sladkej voňavke a cigaretách, ktoré prestáva fajčiť, lebo má slobodnú vôľu. Nina ju chcela volať Sú-družka Sonia, ale ona vraví, že v tomto čase a v tejto dobe je to trochu divné, takže keď jej tak chce povedať, iba to v sebe vymaže a zmení to na Milosrdná. Nina je z toho na smiech, ale nikto to nevidí, lebo ten smiech je len v Nininej hlave.

Veci, na ktorých Nina skutočne potrebuje pracovať...

Prechádzať sa vonku bez toho, aby sa bála.

Nesiahať na ľudí, neťaháť ich a neškriabať.

Vyskúšať očný kontakt.

Neskrývať sa vždy, keď niekto zazvoní na zvonček alebo zažne svetlo.

Jesť sama.

Nekráčať so zvesenými plecami, lebo je to defenzívny postoj.

Každý deň sa umývať.

Obliecť si šaty predtým, ako ide k dverám a oknu.

Zapamätať si, že na oblohe nie je žiadne žiarenie, iba z bleskov, a aj to je vzácné, väčšinou len na rovníku, kde žijú ľudia z predkapitalistickej éry.

Spať dlho a vkuse.

Naučiť sa vravieť ja, nie stále len Nina, lebo ľudia si myslia, že je znakom retardovanosti vravieť *Nina chce toto* a *Nina sa*

páči toto. Mala by vraviť *Mne sa páči toto* a *Ja chcem tamto.* A nesmie sa vraviť ani slovo retardovanosť.

Milosrdná Sonia vraví, že Nina už nemusí písať, lebo nikto iný na svete sa nemusí zverovať denníku dvadsať rokov. Vraj to muselo byť utrpenie. Tvrdí, že to môže byť znamením, že sa Nina zlepšuje... keď Nina vie byť pánom svojich zážitkov... a že Nina by to mala trénovať každý deň... vraviť *JA, JA, JA.* Ale netreba to zapisovať.

Dotýka sa Nininej hlavy a vraví *chúďa malé.*

Lenže Nina musí písať, lebo keby to nerobila, nikdy sa nepoučí z chýb.

Skús všetko otočiť naopak.

Zlé je dobré. Obloha nezabíja.

Milosrdná Sonia navštívila Ninu znova. Stála v miestnosti so stoličkami a povedala... *Cvičila si pobyt vonku, Nina?* A Nina odvetila, že čítala. Nina sa zverila Milosrdnej Sonii, že sa veľmi teší, že môže byť v Slobode. Nina našla štvrtý komiks Čarodejníka z krajiny Oz. Prvé tri čítala stoštyridsaťosemkrát, lebo okrem kníh, ktoré napísali Veľkí otcovia revolúcie, a Nininých dvoch učebníc a dvoch National Geographic to bolo všetko, čo bolo dovolené. Nina sa nedozvedela koniec, lebo tretí komiks sa skončil, keď Dorothy a jej priateľov zajala Zlá čarodejníca zo západu.

Milosrdná Sonia sa usmiala a povedala, že nevedela, že Čarodejník z krajiny Oz je komiks, lebo ho vždy považovala za kinofilm. To sú obrázky vo veľkej televízii v tmavej miestnosti s cudzími ľuďmi, ktorí niekde za vami jedia. Milosrdná Sonia

bola veľmi prekvapená, že Nina ten film nevidela, lebo sa vždy pozerá v tú ročnú dobu, keď otroci kapitalizmu predvádzajú svoje bohatstvo a keď všetci chcú, aby nasnežilo.

Nina sa opýtala... *Utečú pred Čarodejnicou a odkúzli Skvelý čarodejník Dorothy späť do Kansasu, ako slúbil? A vezme si Dorothy so sebou aj Leva? Lebo toho má Nina najradšej.*

Milosrdná Sonia sa usmiala a povedala, že keby mala čas, skúsi nájsť posledný komiks, ale oveľa jednoduchšie by bolo získať film a možno by to Nina aj pomohlo dostať sa z bodu A do bodu B, lebo jej deti vždy prestali v aute kričať, keď zapla film. Nina bola z toho nadšená, až nevedela hovoriť, no bolo to skôr preto, že sa po zážitku so sanitkou bála ísť v aute. Nina sa tak tešila, že sa dozvie koniec Dorotinho príbehu, že pobozkala Súdružku Milosrdnú Soniu, lenže tej sa to nepáčilo. Striasla zo seba Nininu ruku a obrátila sa na odchod. Nina v sebe zas pocítila prázdnotu.

Milosrdná Sonia povedala... *Zabudla som na jednu vec... mohla by si sa zamknúť? Urob to teraz s kľúčmi. Ber to ako test. Niežeby ti mal niekto ublížiť, nie, to si nemysli, len to jednoducho robia všetci. Viem, že sa bojíš zamknutých dverí, ale kľúč máš ty. Len chcem vidieť, že to vieš urobiť, Nina. Aj ja mám kľúč... len pre istotu.*

Nina stála na jednej strane dverí, Milosrdná Sonia na druhej. Nina otočila kľúčom podľa inštrukcií a potom sa objavil tiež Milosrdnej Sonii na skle a povedal... *Je to v poriadku, vidíš, som stále tu, máš moje číslo telefónu, ktoré som ti dala, takže mi môžeš zavolať, ak ma budeš potrebovať.*

To znamená, že Nina musí byť statočná a použiť telefón. Nedáva elektrické šoky a nespôsobuje, že sa človeku začne variť šedá hmota. A Nina sa nemusí báť Súdruha Chena, lebo bol klamár a jeho svet je teraz hore nohami. Chcú ho zatknúť Svine,

ktoré sa volajú Policajti. Dostane, čo si zaslúži. A Nina mu časom bude vedieť odpustiť.

Teraz si musí do zoznamu ešte niečo pripísať.

Nie si osamelá, si len sama a u ľudí v Slobode je to normálne.

Nauč sa byť bez ľudí v ostatných miestnostiach, byť len s tými, ktorí sú za stenami. To sú susedia. Niektorí sú chorí alebo krehkí dospelí ľudia, takže by bolo lepšie, keby im Nina už neklopala.

Nauč sa sústrediť na veci, ktoré sú ďalej než steny.

Nie sú tu žiadni špióni, ktorí by dávali jed do jedla.

Nina musí pozorovať ľudí, aby si nemysleli, že Nina má problém s učením.

Čo Nina zistila...

Dnes je tridsiaty september. Slnko je vysoko a Londýn nikdy nezničili nukleárne bomby. Nový prezident práve vyhlásil vojnu všetkému, čo spôsobuje teror. Vymysleli nový druh psa, na ktorého ľudia nie sú alergickí, a vo Walese objavili nový druh dinosaura. Matka v bikinách s poškodeným telom inšpirovala štyridsaťtisíc iných matiek s poškodenými telami, aby sa o ne delili s cudzími ľuďmi cez niečo, čo sa volá On Line, a na každom rohu sú noviny zadarmo. Nina má dvadsaťosem rokov a dnes je druhý deň Nininej slobody, lebo minulý týždeň ju len zaraďovali do evidencie. No a keď nemôžeš plakať a hovoriš o sebe ako o niekom inom, volá sa to disociácia. Je to prirodzená reakcia na hrôzu, ktorú si musela prežiť.

Sloboda má toľko pachov, že Nine je až zle od radosti... Alebo je Nine len zle. Sloboda je veľmi hlučná a trochu rozmazaná.

Nina nevie, čo má jesť, lebo jedlo v Útočisku vonia divne a ume-
lo. Nina by nemala písať, lebo to znamená, že Nina je navyknutá
na vypočúvanie samej seba.

Nina si musí precvičiť, aby hovorila ja. A negumovať to.

Som Nina. Nina som ja.

Komunizmus už neexistuje a nikdy sa nevráti.

Vždy začínaj vety slovom ja. Dávaj seba na prvé miesto.

Nine potrvá celý život, kým prevráti slová naopak. Nine...
mne... ukradli dvadsaťosem rokov života.

JA, JA, JA, JA.

MNE, MNE, MNE, MNE.

Je veľa chýbajúcich dní, o ktorých musím napísať. V deň
pred Domom milosrdenstva a po dňoch stratených v nemoc-
nici Milosrdná Sonia chcela, aby som šla na miesto s nápisom
ženský hostel Park House. Milosrdná Sonia bola veľmi zmätená,
keď som začala prudko dýchať a civieť na Ninine nohy, triasť
sa a vraviť, že *Nina nechce ísť do ženského hostela Park House
alebo späť do Nemocnice... už nikdy.*

Vymazať. Začať znova.

Civieť na *MOJE* nohy a triasť sa a vraviť, že *nechcem ísť.*

Vymazať.

Nechcem.

Je veľmi ťažké písať *JA* a *MOJE*. Nina to nedokáže. *JA* je iba
o svojej osobnosti a moja osobnosť bola zapudená. Nina musí
najprv získať svoju osobnosť.

Nina sa vráti k písaniu *Nina* a začne pred experimentom
v ženskom hosteli Park House. Začne opäť s experimentom
s autom.

Ninu vzali z Nemocnice v aute po prvý raz. To auto bolo iné ako sanitka a policajné auto, v ktorých šla počas stratených dní. Normálne auto tu nie je na to, aby zničilo planétu, ako vravela Súдруžka Ruth. Je skôr ako miestnosť s dverami pre každého človeka a všetci musia sledovať predné okno. Zvnútra sa nedá vidieť na kolesá... na to, ako sa pohybujú. Dá sa len počuť hukot a keby ste otvorili dvere a skúsili sa dotknúť zeme, bolo by to veľmi nebezpečné. Nesmiete sa o to znova pokúsiť, už nikdy.

Niečo zistila: je nebezpečné hoci aj vložiť si hlavu medzi kolená na zastavenie záchvatov paniky, lebo Nina je dospelá žena a je teda dosť veľká, no stále musí mať na sebe bezpečnostný pás. Milosrdná Sonia zastavila auto, lebo Nina sa musela vyvracať na tvrdé plece. Držala Nine vlasy a opýtala sa, čo Nina dnes jedla, pretože z nej šla len mazľavá tekutina. Nina odvetila, že päť kociek cukru z nemocnice, lebo z pachu nových vecí zvaných slanina a ovsená kaša sa Nine dvíhal žalúdok. Nina poznala presné množstvo kociek cukru, lebo Súdruh Chen Ninu nútil zapisovať si všetko, čo Nina zjedla – vtedy Ninu začali nazývať Projekt.

Milosrdná Sonia mala v tvári emócie a povedala... *Počkaj, Bože môj, to je jediné, čo si jedla v nemocnici? A potom zavrtela hlavou a zamumlala niečo o lekároch a sestričkách.*

Vzápätí sa Nine točila hlava z hluku kolies. Milosrdná Sonia povedala Nine, aby otvorila oči, lebo zastavili pri ženskom hosteli Park House. To bolo prvé miesto v Slobode, kde mala Nina bývať. Bol tam dúhový obrázok, ktorý nakreslilo dieťa na sklo, a fašistický muž za ním s tričkom, ktoré sa volalo Bezpečnostná služba.

Milosrdná Sonia vysvetlila, že je to tu bezpečné a že je to pekné, priateľské miesto, kde môže Nina relaxovať po všetkých traumách z úteku. Povedala, že je tu veľa žien ako Nina, ale bolo tu cítiť priveľa parfumov, bielizna, divného jedla a potu. A tie ženy... vôbec neboli ako Nina. Jedna mala dlhé kučeravé vlasy a svetrík s odznakmi, stále Nine vravela Zlatko a dotýkala sa jej ruky. Žena s odznakmi skúsila vziať Ninu za ruku a ukázala Nine miestnosť s tromi posteľami. Lenže Nina kričala, že tam nechce ísť, lebo to bolo rovnaké, ako keď boli Nina a Súdružky Ruth a Uma a Zana v tej istej malej izbe. V tejto miestnosti boli dve ženy, ktoré mali na hlave natiahnuté čierne plachty s vystrihnutým otvorom na oči a žena s odznakmi sa usmievala a hladkala Ninu po ruke a vravela... *Tu je Útočisko, Zlatko, všetci sme tu na jednej lodi. A zašepkala Milosrdnej Sonii... Má nejaké špecifické kultúrne potreby?*

Nina sa pozrela na ženy s plachtou na hlave... Bála sa, no povedala... *Toto miesto nie je bezpečné, takéto ženy majú zlé svedomie.*

Úsmev ženy s odznakmi sa zmenil na úškrn a oči sa jej zúžili.

Nina ukázala na ženy s plachtou a povedala... *Utláčajú všetky ženy a sú to náboženské kurvy.*

Žena s odznakom zareagovala... *No, také slová by som nepoužívala.* A potom sa Milosrdnej Sonii spýtala... *Je v šoku. Spravili jej posudok?* Ticho dodala... *Je násilná?* Ženy s očami za plachtou civeli na Ninu a držali sa jedna druhej. Na chodbe na schodoch boli malé zotročené deti, veriace v Boha a všetky hľadeli vystrašenými očami na Ninu. A tak žena s odznakmi odviedla Ninu na miesto zvané Kancelária. Vo vnútri boli na stenách obrázky žien s porezanými a krvavými tvármi, pod

ktorými boli čísla – presne ako v kancelárii Svíň. Nina sa vytrhla a rozbehla sa, lenže dvere boli zamknuté. Preto Nina vrazila do skla, ktoré prasklo.

Žena s odznakmi vrela stále dookola... *Dobre, dobre, upokoj sa, upokoj sa.* Povedala Milosrdnej Sonii, že to možno ešte v tejto chvíli nie je najlepšia voľba a vyslovila slová Zdravie a Duševné a Nina vie, že keď si ženy niečo šepkajú týmto spôsobom, vždy je to o vás.

Milosrdná Sonia vzala Ninu späť do auta a Nina sa opýtala, či môžu ísť späť do kolektívu, *prosím, lebo Sloboda bol omyl.* Milosrdná Sonia hovorila s inými ľuďmi s prístrojom pri uchu a povedala Nine, aby si objala kolená a zhlboka dýchala... *Prosím, len dýchaj.* Šla autom cez zatáčky s mnohými svetlami, aby Nina musela padať raz na ňu, raz na druhú stranu na dvere. Povedala meno muža pribitého klincami o drevo a dodala... *Prepáč, Nina, ale musíme ťa vziať späť do nemocnice, inam sa dnes večer už nedá ísť.* Lenže Nina nechce ísť do nemocnice, Nina sa chce vrátiť do času, keď bol každý deň rovnaký a Nina bola malá a stále ju volali Projekt.

Zápisník č. 67

2002

Projekt sledoval, ako sa skladá kúsok papiera na jednu a druhú stranu, potom sa obracia a znova prekladá. *Keď to urobíte dvadsaťkrát, je to ako revolúcia*, vravela Súdružka Uma. Začnete prázdny hárkom a potom sa z vedy a dôkladnosti zrodí dokonalosť. Súdružka Uma to podržala pred Projektom, aby sa na to pozrel. Bolo to veľmi pekné. Volalo sa to labuť. Bolo to origami, veľké umenie z ďalekej krajiny našich skvelých vzorov.

Projekt sa opýtal... *Prečo existujú Labute?* A Súdružka Uma sa usmiala a odvetila... *Prečo si sa radšej neopýtala...* Naučíš ma to urobiť *alebo...* Môžem sa s tým hrať? *Tak, ako by to urobilo normálne dieťa.* Potom sa Súdružka Uma zamyslela a povedala... *Ty si nikdy labuť nevidela, však, lupienok?* Nie, asi nevidela.

Prečo? Opýtal sa Projekt.

Súdružka Uma vysvetlila... *Nuž, žijú v parku s vodou a so stromami a my z tejto výšky nemôžeme stromy vidieť.* Nejaké tam vonku ešte možno existujú, ale pochybujem o tom. Asi boli všetky zahubené.

Projekt nevedel, prečo Súdružka Uma odvrátila zrak a mala kruhy pod očami z nočnej hliadky.

Projekt sa opýtal Súdružky Umy, či tá vec, čo vyrastá z okenného parapetu, je vtáčí strom. Súdružka Uma odvetila, že je to len veľká burina zo semena neseného vetrom a že myseľ je ako záhrada, ktorú musíme každý deň vyplievať. Potom si Súdružka Uma povzdychla a dodala... *Kedysi bolo veľa stromov, banánovníkov, kokosových paliem, jabloní, citrónovníkov.* A ukázala Projektu obrázok, ktorý nebol spálený, lebo sa zachránil v mojom obľúbenom National Geographic, ktorý sa rozpadal.

Projekt sa dozvedel, že tie veci boli kedysi jedlo. Lenže fašisti zabili stromy a spálili zem a zatemnili oblohu. Projekt videl veľa obrázkov nukleárných bômb a ľudí, ktorých radiácia premenila na tieň na stene, a potom všetky vtáky zomreli a vlastne všetci zomreli od hladu, až na niekoľkých preživších. A preto teraz žijeme takto.

Projekt sa opýtal... *Ale prečo tam vonku ešte stále žijú fašisti?* A Súdružka Uma vysvetľovala... *Je to jediný svet, aký poznajú, zvykli si na sebecko a utrpenie.*

Projekt sa ďalej pýtal... *Ale prečo im nemôžeme pomôcť a naučiť ich odpoveď?*

Súdružka Uma dodala... *Nepočúvali by nás. Niekedy je milosrdnejšie nechať ľudí žiť v ich klamstve.*

Ale prečo? vyzvedal Projekt.

Súdružka Uma sa usmiala, postrapatila Projektu vlasy a povedala, že chcela Projekt pevne objať, lenže také veci sú zakázané odvtedy, čo Súdružka Jeni objala Projekt príliš veľaokrát, tísila si ho na svoju veľkú hrud' a dlhé červené vlasy. Je to príliš

hipíkovské a my nie sme kolektív s voľnou láskou. Takže Sú-družka Uma Projekt neobjala, iba ho nazvala Malé Prečo.

Prečo? opýtal sa Projekt.

Lebo iné deti sa stále chcú len hrať, zatiaľ čo Projekt neustále vraví len Prečo, prečo, prečo. Tak preto. Potom Súdružka Uma dodala... *Lenže možno sa Projekt už nikdy nebude hrať s deťmi, lebo je takmer vyšší než Súdružka Uma a čoskoro sa stane ženou a svet je hrozným miestom pre ženy.*

Projekt hľadel na jej stúpajúcu hrud' a opýtal sa... *Prečo je taký zlý pre ženy?*

Projekt videl, že Súdružka Uma zosmutnela, a tak Projekt povedal... *Dobre, povedz mi ešte raz, ako si utiekla od utláčateľov a ako ťa Súdruh Chen ukryl vo svojom srdci a potom sa z nás stali vyvolení.*

Súdružka Uma sa usmiala a vavela... *Veď ty už ten príbeh dobre poznáš, tak prečo si ho nezapišeš do denníka? Ale sprav to až zajtra, už musíš byť unavená. Teraz tíško, je čas ísť do postele.*

Projekt namietol... *Ale Projekt nechce ísť spať.*

Súdružka Uma vydýchla a spýtala sa... *Prečo nikdy nespíš?*

A Projekt sa zasmial... *Prečo, prečo, prečo. Vidiš, aj ty si to povedala!*

Súdružka Uma poštekľila Projekt a vydýchla... *Ty si ale číslo!*

Súdružka Uma je najlepšou učiteľkou písania a všetkého ostatného na svete. Projekt ju má najradšej, lebo je malá a guľatá ako Munchkin z krajiny Oz. Má veľa sivých vlasov z utrpenia celého ľudstva. Lenže nemali by sme mať niekoho najradšej alebo byť v čomkoľvek najlepší, lebo potom niekto iný musí byť najhorší, takže sa cyklus nerovnosti začne odznova a ľudia budú horieť. Chcela som, aby bola Súdružka Uma mojou jedinou

učiteľkou, ale potom Súdružka Jeni obvinila Súdružku Umu z falošnosti a protekcionárstva a zasadla komisia. Takže teraz Súdružka Uma prichádza do mojej malej podkrovnej izby pod špinavou strechou iba raz za týždeň, hoci ostatní Súdruhovia celkom zabúdajú na to, že by ma mali prísť učiť.

Keď sa lekcia skončila, Projekt povedal... *Mohla by si mi znovu ukázať, ako sa robí papierová labuť? Prosím, prosím, prosím.* Projekt to skúšal päťkrát, ale vždy to dopadlo hrozne, preto Uma dala Projektu svoju dokonalú labuť – súkromný majetok neexistuje a závišť je zakázaná.

Chýbajú mi súdruhovia Eli, Tobias a Louise. Lenže Súdružka Louise musela odísť, lebo je to kapitalistická kurva a nechcela preťať putá so svojimi buržoáznymi deťmi. A tak boli pred dvoma rokmi vymazaní.

Projekt dlhý čas pozoroval holuby cez podkrovné okno. Urobili si domček z paličiek a kakajú pod odkvap, čo znamená, že stromy musia ešte existovať. Je ich tam päť a nás je tiež päť. Dávam im mená. Ten väčší sivý je *Hej*. Ten s bielou škvrnou zasa *Lupienok*. No a ten s pokrútenou nohou zasa *Gramsci*. Tá, čo robí vajcia, sa volá *Rosa Luxemburgová*. Ten, čo je veľmi maličký a huňatý, sa volá *Chlpáč*.

Svoj domček majú postavený na štvrtom poschodí, čo je dosť vysoko. Projekt sa bojí o vajíčka, keď sa narodí, lebo raz sa narodilo vtáčatko a pokúsilo sa lietať, ale potom spadlo rovno dolu a už ho nebolo. Nasledujúci deň nejaký zlý čierny vták niečo jedol na zemi. Projekt ho videl cez prasklinu v doskách na kuchynskom okne. Bolo to páperie, krv a kosti vtáčieho dieťatka. Projekt kričal, až kým to Súdružka Uma neodohnala.